

SPECIAL ATTENTION: Political Advisor
Audience Analysis
Translation Pool.
FEP

PRIORITY
K.
March 30
VI/187

HUNGARY

EXILE /1200/
Anti-Communist Propaganda /1207/

AUDIENCE ANALYSIS INTERVIEW.

SOURCE ROME: A 57-year-old Hungarian Jewish woman who was interviewed by an RFE reporter while in transit for Israel.

DATE OF OBSERVATION: 1953 to March 1955.

SUMMARY: After deportation, source returned to BUDAPEST alone. Her only son did not return with her but two years later managed to reach Israel.

Source joined the Communist Party in the hope of getting a well-paid job but her hopes were not fulfilled. At first she was very enthusiastic about Communism and always listened to Radio BUDAPEST, but as the years went by she felt an increasing antipathy toward the regime, as she realized that it did not attain its purpose.

Source thinks that the foreign broadcasts to Hungary should give continual hope of future liberation, especially as the radio is the only way of reaching many people. The radio should continually decry the cruelties of Communism, and compare the regime with that of the free countries.

EVALUATION COMMENT: None.

x x x

57 éves izraelita özvegyasszony. BUDAPESTi születésű. Vallását gyakorolja. Eredete magyar nemzetiségű. Szülei könyvkereskedők voltak. Iskolai végzettsége nem lehet több négy középiskolánál. Csaknem mindig BUDAPESTen élt. 1944-ben deportálták. A magyarok kívül csak németül beszél, de elég gyengén. 1955 március 14.-én távozott nyugatra. Az interview két nappal később történt, 1955 március 16.-án, NÁPOLYban.

/more/

Volt rádióm. A háboru után jutottam ehhez a készülékhez. Ugy kaptam cserébe más holmikért. Külföldi állomásokat lehetett fogni vele. Rövidhullámu sávja is volt. A szomszédban még egy családról tudok, akiknek szintén volt lámpásos rádiójuk. Százalékban nem tudom megmondani, mennyinek volt a házban.

OTTHONI ÉS KÜLFÖLDI ADÁSOKHOZ VALÓ KAPCSOLAT.

RELATION TO FOREIGN AND HUNGARIAN STATIONS.

En a háboru utáni években nagyon szimpatizáltam a rendszerrel. A pártnak tagja voltam. Sorsom jobbrafordulását vártam ettől. Sajnos, ez nem következett be. Azokban az években sokat hallgattam a magyar adásokat. Ugyszólván minden érdekelt. Amikor aztán az évek múltán láttam, hogy nemcsak az én sorsom maradt szánalmas, hanem az elégedetlenség általános, egészen kiábrándultam a rendszerből, hetek multak, és semmit sem hallgattam meg a BUDAPESTI adásokból. Az utolsó években külföldet már többet hallgattam. De ez nem jelenti egyúttal azt, hogy mindenben egyetértének velük. Az utolsó években naponta egy-két órán keresztül hallgattam a rádiót, néha már délután is, legtöbbször azonban csak vacsora után. A zene és a vidám adások a politikai híreknél mindig jobban érdekelték. - Azt mindig tudtam, hogy a rendszer a rádiót arra használja, hogy a párt ideológiáját terjessze azon keresztül, és hogy napról napra beszámolhasson az elért eredményekről, és hogy szinte óráról órára tájékoztathassa a hallgatókat a mindenkori helyzetről.

A nyugati adásokból legtöbbször csak a zenét hallgattam, csak úgy találomra, nem is tudtam a legtöbb esetben, hogy melyik állomásról jön az adás. A magyarnyelvű híreket azonban rendszeresen hallgattam. Mindenegyes esetben véletlenül bukkantam rájuk, megjegyeztem a keresőn a helyüket, és a következő nap ugyanakkor ugyanott kerestem.

RÁDIÓHALLGATÁSI SZOKÁSOK.

LISTENING HABITS.

Hozzám aránylag ritkán szoktak jönni látogatók, mert a háboru után mindig nagyon nyomorúságos körülmények között éltem. Egy két régi ismerőssel viszont én tartottam a kapcsolatot. Az ismerősök lakásán csak a hazai adásokat fogtuk. Különösebb titkot előttük nem csináltam abból, hogy hallgatom a külföldi adásokat is. Nem tartottam attól, hogy ezért keletlenenségem is lehet. Veszteni válóm akkor már nem volt, mert már mindent elveszítettem addig, ami kedves volt az életemben. Otthon tehát egyedül hallgattam a rádiót. Inkább délután és esetefelé hallgattam az adásokat, Késő este nem,

/more/

3.

mert korán szoktam lefeküdni. Reggel és délelőtt viszont sohasem. Jó ismerőseim előtt csak arról beszéltem, hogy hallgatom az adásokat nyugatról. A hallottakat viszont tovább nem adtam. Ők nem érdeklődtek ez iránt. - A nyugati adások pontos programjáról soha nem voltam informálva. Semmilyen formában nem láttam írott vagy sokszorosított programot. Mindig csak annyit tudtam a részletes programból, amennyit bemondtak előre a következő órák anyagából. Viszont az idők folyamán azt megtanultam, hogy híreket hol és milyen órában lehet hallgatni. Véleményem szerint a napnak egyik órájában sem felesleges az RFE adása, mert van aki ekkor, van aki akkor hallgatja. Vannak bizonyos munkakörök, amelyek lehetővé teszik a nap bármely órájában a rádióhallgatást. Mégis, azt hiszem, a legtöbben délután öt és este tíz-tizenegy között hallgatják.

Kedvenc műsorszámaim voltak a híreken kívül az ismerősöktől és rokonoktól hazaküldött üzenetek. Ezeket mindig könnyes szívvvel hallgattam végig. Főleg, amikor a fiúk és gyerekek hazaküldték szüleiknek a kedves nótájukat. Ilyenkor mindig az én szeretett fiamra gondoltam, akit tíz éve nem láttam már, s akit most fogok viszontlátni Izraelben.

Véleményem szerint egyformán fontos az, hogy a rádió a teljes igazságot is felfedje, de egyuttal reményt-keltő is legyen. Tudniillik ez az egyetlen lehetőség, amelyen keresztül a szabad nyugati közvélemény keze eljut a magyar néphez. Ha gyors közeli változásokat nem is lehet elkönyvelni, és kilátásba helyezni, legalább arról kell biztosítani őket napról-napra, hogy nem feledkeztek meg róluk, ez a sok kínldás nem hiábavaló, el fog jönni sorsuk jobbrafordulásának ideje. Ne legyen ez mégse csalóka látszat. Erre a vigasztalásra otthon mindennél jobban szükség van, mert az elkeseredés igen-nagy.

Az adásokban domborítsák ki még jobban azt, hogy a kommunista rendszer mennyire embertelen. Az, hogy a rendszer istentelen, az nem érdekli annyira az embereket, mint az, hogy mennyire embertelen, mert ez utóbbit a saját bőrükön érzik. Hivatkozzanak szinte napról napra arra, hogy ez a rendszer saját magát falja fel, a kommunisták első számú ellenségei és likvidálói maguk a kommunisták. Ne történjék ez sohasem csak így önmagában. Hanem minden beszámoló azonnal állítsa párhuzamba ezzel szemben azt, hogy mit jelent a szabad országokban az emberek szabad élete. Nagyon érdekel az is mindenkit, hogy más országokban mennyit keresnek a munkások, és mit vehetnek a pénzükön. És főleg, a konkrét kilátások a jövőre.

End.